

Grozījumi:

Ministru kabineta 30.07.2013. noteikumi Nr.434 / LV, 148, 01.08.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.

Ministru kabineta noteikumi Nr.248

Rīgā 2013.gada 7.maijā (prot. Nr.27 9.§)

Meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas novērtēšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Meža likuma 2.panta trešo daļu

1. Noteikumi nosaka meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas novērtēšanas kārtību, ievērojot Paneiropas meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas kritērijus un indikatorus.

2. Meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas novērtējuma (turpmāk –novērtējums) sagatavošanu koordinē Zemkopības ministrija (turpmāk – ministrija).

3. Šo noteikumu pielikumā minētās institūcijas pēc ministrijas pieprasījuma iesniedz ministrijā meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas novērtēšanai nepieciešamo informāciju.

4. Novērtējumu ministrija sagatavo reizi piecos gados līdz novērtējuma sagatavošanas gada 31.oktobrim, ievērojot Paneiropas meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas kritērijus un indikatorus (pielikums).

5. Ministrija novērtējumu saskaņā ar šo noteikumu 4.punktu ievieto savā tīmekļa vietnē (www.zm.gov.lv) sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, norādot termiņu, līdz kuram sabiedrība var izteikt viedokli un priekšlikumus.

6. Par novērtējumu ministrija sagatavo informatīvo ziņojumu un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniedz to Ministru kabinetā līdz novērtējuma sagatavošanas gada 31.decembrim.

7. Šo noteikumu 4., 5. un 6.punkts stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī.

Ministru prezidents V.Dombrovskis

Zemkopības ministre L.Straujuma

Meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas kritēriji un indikatori

(Pielikums grozīts ar MK 30.07.2013. noteikumiem Nr.434)

Nr. p.k.	Kritēriji un to indikatori	Mērvienība	Datu avots
1.	Kritērija "Meža resursu saglabāšana, atbilstoša uzlabošana un to ieguldījums globālajā oglekļa apritē" indikatori:		
1.1.	meža platība (meža īpatsvars kopējā zemes bilancē un koksnes ieguvei pieejamā un nepieejamā meža platība ¹)	%, ha	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
1.2.	augošu koku krāja (koksnes ieguvei pieejamā un nepieejamā augošu koku krāja)	m ³	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
1.3.	mežaudžu vecumstruktūra (mežaudžu platība un krāja pa valdošajām koku sugām un vecuma desmitgadēm)	ha, m ³ m ³ /ha	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
1.4.	oglekļa uzkrājums (meža augsne un koksnes biomasā uzkrātais ogleklis)	t	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
2.	Kritērija "Meža ekosistēmu veselības un dzīvotspējas uzturēšana" indikatori:		
2.1.	gaisu piesārņojošās vielas (gaisu piesārņojošo vielu uzkrāšanās meža augsnē (Ca ²⁺ , Na ⁺ , NO ₃ ⁻ , SO ₄ ²⁻ ; NH ₄ ⁻))	kg/ha	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
2.2.	augsnas stāvoklis (meža augšņu īpašības (pH, organiskais C, N, P, K, C/N, katjonapmaiņas kapacitāte, piesātinājums ar apmaiņas katjoniem))	%, t/ha	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
2.3.	defoliācija (galveno meža koku sugu defoliācija sadalījumā pa defoliācijas klasēm ²)	%	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
2.4.	meža bojājumi (bojāto meža platību sadalījums pa bojājumu cēloņiem (piemēram, uguns, ūdens, vējgāzes, vējlauzes, slimību bojātas, kaitēkļu bojātas, dzīvnieku bojātas))	ha	Valsts meža dienests
3.	Kritērija "Meža produktīvo funkciju uzturēšana un attīstība" indikatori:		
3.1.	pieaugums un koksnes ieguve (koksnes ikgadējais pieaugums, koksnes ieguves apjoms un to attiecība koksnes ieguvei pieejamās platībās)	m ³ , %	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava", Valsts meža dienests
3.2.	apaļie kokmateriāli (pārdoto apaļo kokmateriālu apjoms un vērtība)	m ³ , euro	Zemkopības ministrija
3.3.	nekoksnes produkti (nozīmīgāko meža nekoksnes produktu (piemēram, sēņu, ogu, medījamo dzīvnieku gaļas) apjoms un vērtība, t.sk. pārdoto produktu apjoms un vērtība)	t, skaits, euro	Zemkopības ministrija
3.4.	pakalpojumi (nozīmīgāko pārdoto, ar mežu saistīto vides un rekreācijas pakalpojumu (piemēram, valsts un privāto medību platību noma, īpaši aizsargājamo teritoriju un tūrisma objektu apmeklējums) apjoms un vērtība)	skaits, euro	Zemkopības ministrija
3.5.	meža apsaimniekošanas plānošana (saskaņā ar meža apsaimniekošanas plānu vai tā ekvivalentu (normatīvajiem aktiem atbilstoša meža inventarizācija) apsaimniekoto mežu īpatsvars)	%	Valsts meža dienests
4.	Kritērija "Meža ekosistēmu bioloģiskās daudzveidības uzturēšana, aizsardzība un atbilstoša uzlabošana" indikatori:		
4.1.	koku sugu sastāvs (meža platību sadalījums pēc koku sugu skaita mežaudzē)	ha	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts

			"Silava"
4.2.	meža atjaunošana (dabiski un mākslīgi atjaunotās mežaudzes)	ha, %	Valsts meža dienests
4.3.	mežaudžu dabiskums (cilvēka neskartu ³ , daļēji dabisku un plantāciju ⁴ mežaudžu platība)	ha	Valsts meža dienests
4.4.	introducētās koku sugas (mežaudžu platība, kurā valdošā ir introducētā koku suga)	ha	Valsts meža dienests
4.5.	atmirusi koksne (atmirušas koksnes apjoms mežā sadalījumā pa atmiruma veidiem (stāvoša, kritusi koksne) un sadalījumā pa caurmēra grupām (6–30 cm, 30 cm un vairāk)	m ³ /ha	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"
4.6.	ģenētiskie resursi (mežaudžu platība meža koku sugu ģenētisko resursu (<i>in situ</i> un <i>ex situ</i>) saglabāšanai un sēklu ieguvei)	ha	Valsts meža dienests
4.7.	ainavas raksts (meža ⁵ iedalījums telpiskā raksta klasēs ⁶ un meža savienojamība ⁷)	%	Zemkopības ministrija
4.8.	apdraudētās meža augu un dzīvnieku sugas (valsts monitoringos iegūto meža augu un dzīvnieku sugas sadalījumā pa sugu grupām ⁸ un <i>IUCN</i> ⁹ kategorijām ¹⁰ saskaņā ar Vadlīnijām <i>IUCN</i> Sarkanā saraksta kritēriju piemērošanai reģionālos un nacionālos līmeņos)	%	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
4.9.	aizsargātie meži (īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu un to buferzonu un mežu pilsētu administratīvajās robežās platība un aizsargājamo teritoriju sadalījums pa saimnieciskās darbības aprobežojumu veidiem (aizliegta galvenā cirte, aizliegta galvenā un kopšanas cirte, aizliegta kailcirte, aizliegta mežsaimnieciskā darbība))	ha, %	Valsts meža dienests
5.	Kritērija "Meža aizsargājošo funkciju uzturēšana un atbilstoša uzlabošana meža apsaimniekošanā (it īpaši augsnes un ūdens)" indikators:		
5.1.	augšnes, ūdens un citu ekosistēmas funkciju aizsargājošie meži (vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu platība)	ha	Valsts meža dienests
6.	Kritērija "Sociālekonomisko funkciju un priekšnoteikumu uzturēšana" indikatori:		
6.1.	meža īpašumi (meža īpašumu skaits sadalījumā pa īpašnieku kategorijām un lieluma grupām)	skaits, %	Valsts zemes dienests
6.2.	meža nozares ieguldījums kopējā pievienotā vērtībā (mežsaimniecības, kokrūpniecības un mēbeļu ražošanas kopējais ieguldījums kopējā pievienotā vērtībā)	%	Centrālā statistikas pārvalde
6.3.	kopējie ienākumi (mežsaimniecības, kokrūpniecības un mēbeļu ražošanas uzņēmumu peļņa un neto apgrozījums)	euro	Centrālā statistikas pārvalde
6.4.	maksājumi par meža sniegtajiem pakalpojumiem (kompensācija par saimnieciskās darbības ierobežojumiem)	euro	Lauku atbalsta dienests, Dabas aizsardzības pārvalde
6.5.	meža nozares darbaspēks (nodarbināto skaits, darba samaksa un sociālie maksājumi mežsaimniecībā, kokrūpniecībā un mēbeļu ražošanā)	skaits, euro	Centrālā statistikas pārvalde
6.6.	profesionālā drošība un veselība (nelaimes gadījumos cietušo skaits, nelaimes gadījumu skaits ar letālu iznākumu un arodslimību skaits mežsaimniecībā, kokrūpniecībā un mēbeļu ražošanā)	skaits	Valsts darba inspekcija
6.7.	koksnes patēriņš (apaļo kokmateriālu, zāģmateriālu un koksnes plātņu patēriņš uz iedzīvotāju)	m ³ /iedz.	Zemkopības ministrija, Centrālā statistikas pārvalde
6.8.	apaļo kokmateriālu un koksnes produktu ārējā tirdzniecība (apaļo kokmateriālu un koksnes produktu imports un eksports)	euro	Centrālā statistikas pārvalde
6.9.	kurināmās koksnes kopējais patēriņš (kurināmās koksnes īpatsvars kopējā enerģijas patēriņā un	%	Centrālā statistikas pārvalde

	sadalījumā pa kurināmās koksnes veidiem)		
6.10.	rekreācijas meži (rekreācijai pieejamā meža platība un meža platība, kurā rekreācija ir viens no galvenajiem apsaimniekošanas mērķiem ¹¹)	ha	Valsts meža dienests
6.11.	kultūras vērtības mežā (kultūras pieminekļu, dižkoku un citu vietu skaits ar kultūrvēsturisku nozīmi)	skaits	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, Valsts meža dienests

Piezīmes.

¹ Koksnes ieguvei nepieejamā meža platība – meža platība, kurā tiesiskie, ekonomiskie vai konkrētie vides aizsardzības ierobežojumi nepieļauj galveno cirti, kopšanas cirti un mežsaimniecisko darbību.

² Defoliācijas klases – viegls bojājums (0–25 %), vidējs bojājums (26–60 %), stiprs bojājums (virs 61 %).

³ Cilvēka neskarts mežs – dabiska meža ekosistēma (ar dabisku mežaudzes attīstības gaitu, koku sugu sastāvu, atmirumu un atjaunošanās gaitu), kurā ilgu laiku nav būtiski iejaucies cilvēks.

⁴ Plantācija – ieaudzēta, īpašiem mērķiem paredzēta un Meža valsts reģistrā reģistrēta mežaudze.

⁵ Mežs – mežs ar vismaz piecus metrus augstu mežaudzi.

⁶ Telpiskā raksta klases – kodolzona, sala, ārējā mala, iekšējā mala, zars un savienotājs.

⁷ Meža savienojamība – pakāpe, kādā ainava atvieglo sugu kustību vai citas ekoloģiskās plūsmas.

⁸ Sugu grupas – putni, zīdītāji, citi mugurkaulnieki, bezmugurkaulnieki, vaskulārie augi, sēnes un ķērpji.

⁹ *IUCN* – Pasaules Dabas aizsardzības savienība.

¹⁰ *IUCN* kategorijas – nav apdraudēts, gandrīz apdraudēts, jutīgs, apdraudēts, kritiski apdraudēts, izzudis sawajā un izmiris, nevērtēts, trūkst datu.

¹¹ Meža platība, kurā rekreācija ir viens no galvenajiem apsaimniekošanas mērķiem, – nacionālo parku ainavu aizsardzības zona, kultūrvēsturiskā zona, neitrālā un dabas parka zona, dabas parks, aizsargājamo ainavu apvidus, vietējas nozīmes dabas parks, mežaparks, Baltijas jūras krastu kāpu aizsargjosla un ierobežotās saimnieciskās darbības josla, aizsargjosla ap pilsētām un mežs pilsētas administratīvajā teritorijā.

Zemkopības ministre L.Straujuma